

Virksomhedsbarometer

En temperaturmåling af arbejdsmarkedet
i Aabenraa Kommune

1. januar -
30. juni 2016

jobcenter
Aabenraa

Indledning

Jobcentret gennemfører løbende spørgeskemaundersøgelser blandt kommunens virksomheder for at tage temperaturen på arbejdsmarkedet. Det sker for at understøtte lediges jobsøgning og virksomhedernes efterspørgsel på arbejdskraft, så Jobcentret har bedre forudsætninger for at kunne matche virksomhederne og ledige.

Virksomhedsbarometeret¹ udarbejdes én gang halvårligt, og resultaterne fremlægges for Arbejdsmarkedsudvalget. Samtidig offentliggøres barometeret på Jobcentrets hjemmeside.

Sammenfatning af resultater

Virksomhederne har ansat mange nye medarbejdere, men der er ridser i lakken.

- Udviklingen i ledigheden indikerer samtidig, at virksomhederne allerede har ansat mange nye medarbejdere, idet bruttoledigheden er faldet fra 5 % til 3,7 % i perioden januar til juni 2016. Andelen af virksomheder der forventer at ansætte nye medarbejdere, er fortsat betydelig større end virksomheder, der forventer at afskedige medarbejdere. Andelen, der forventer at ansætte nye medarbejdere, er 23 %, hvilket er et fald på 2 procentpoint i forhold til målingen i andet halvår af 2015.
- Andelen af virksomheder, der forventer øget omsætning, er 39 %, hvilket er på niveau med målingen fra andet halvår af 2015. Andelen, der forventer lavere omsætning ligger på 13 %, hvilket stort set er på niveau med sidste måling.

Virksomhederne oplever udfordringer med at rekruttere arbejdskraft.

- Tæt på hver anden virksomhed (49 %), som har søgt nye medarbejdere, har oplevet udfordringer med at rekruttere arbejdskraft. Resultatet ligger på niveau med Region Syddanmarks arbejdskraftundersøgelse som viser, at 50 % af de adspurgte virksomheder i høj grad eller i nogen grad, har oplevet problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft.

- 7% af virksomhederne har ansat udenlandsk arbejdskraft inden for de sidste seks måneder. Størstedelen af den udenlandske arbejdskraft kommer fortsat fra Tyskland.

Virksomhederne ønsker at udvise social ansvarlighed, men mange ansætter ikke elever.

- Barometret viser igen et fald (2 procentpoint) i andelen af virksomheder, der forventer at ansætte elever de kommende seks måneder. Således forventer 15 % af virksomhederne at ansætte en elev inden for de kommende måneder.
- Andelen af virksomheder, der ønsker at hjælpe udsatte ledige, er fortsat høj, idet 64 % af de adspurgte virksomheder ønsker at gøre en ekstra indsats.

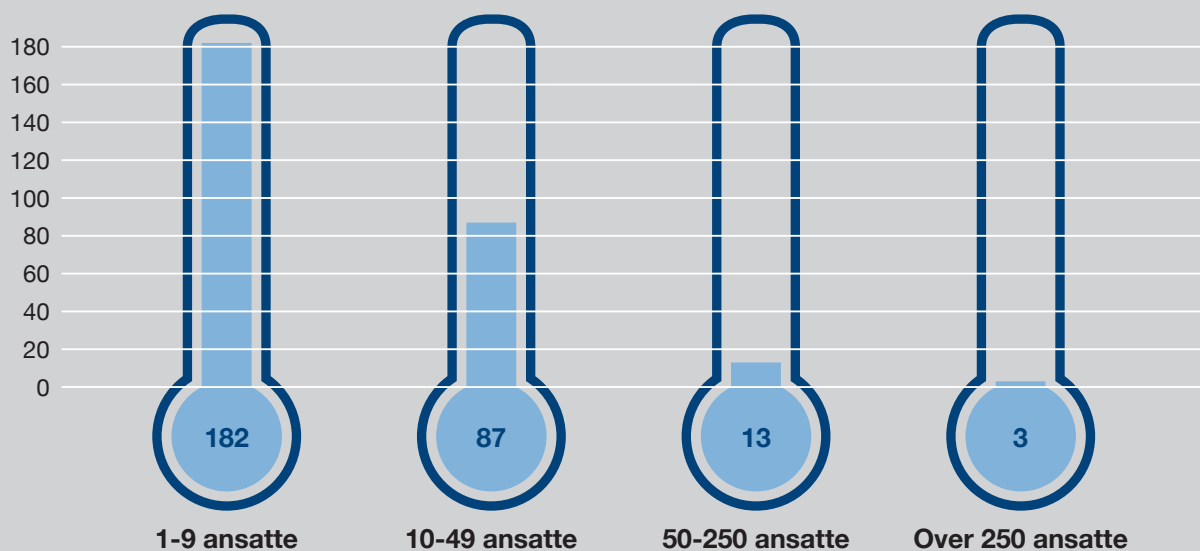
¹⁾ Region Syddanmarks publikationer kan fungere som et supplement til virksomhedsbarometeret. Publikationerne beskæftiger sig med tendenser på regionalt niveau og kan bidrage til at perspektivere og kvalificere resultater og tendenser i Jobcentrets virksomhedsbarometer.

Metode

Datagrundlaget for det aktuelle barometer omfatter 285 virksomheder (i andet halvår af 2015 deltog 288 virksomheder). De deltagende virksomheder er inddelt efter EU-Kommissionens SMV definitioner (kategorien med 250 ansatte er Jobcentrets egen tilføjelse).²

Da den danske erhvervsstruktur er kendetegnet ved hovedsageligt at bestå af små og mellemstore virksomheder, vurderes fordelingen af de deltagende virksomheder efter størrelse til en hvis grad at afspejle den danske erhvervsstruktur. Virksomhederne, i barometeret, har tilsammen 4804 medarbejdere, svarende til 17,2% af arbejdsstyrken.

Figur 1: Antal virksomheder fordelt på antal medarbejdere

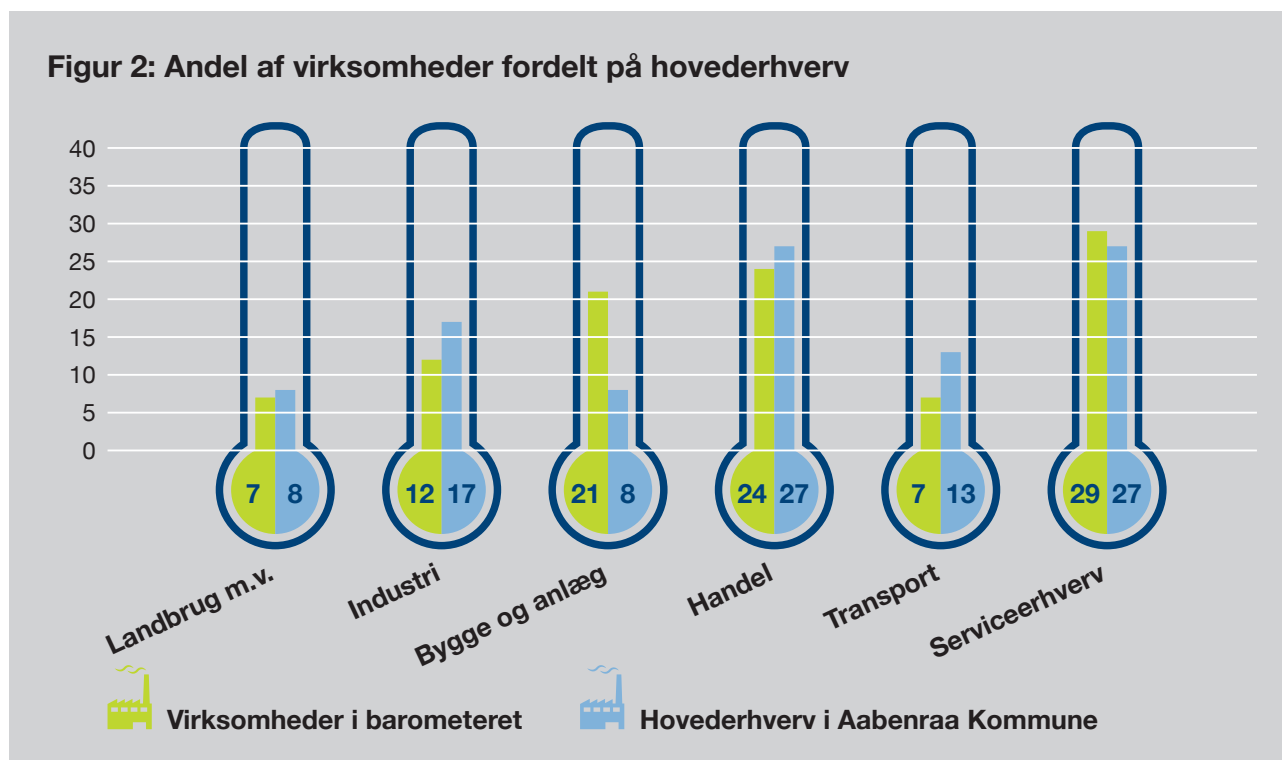
Figur 1: Undersøgelse blandt 285 virksomheder i Aabenraa Kommune.

²⁾ Kilde til definition: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_da.pdf

Fordelingen af virksomheder på brancher svarer ikke helt til erhvervsstrukturen i kommunen, særligt transport og industri er underrepræsenteret i undersøgelsen,

mens bygge og anlæg er overrepræsenteret jf. figur 2. Forskellene betyder, at barometerets resultater er behæftet med nogen usikkerhed.

Figur 2: Undersøgelse blandt 285 virksomheder i Aabenraa Kommune, der indgår i barometeret. Hovederhverv i Aabenraa Kommune er baseret på udtræk fra Danmarks Statistik for 2013.

Data er indsamlet ved, at kommunens interne phoner har ringet ud til en række virksomheder i kommunen i perioden 1. januar 2016 til 30. juni 2016. Rapporten præsenterer en samlet opgørelse for perioden, og hvor det er muligt præsenteres tallene for andet halvår af 2015, så det er muligt at sammenligne med det tidligere barometer.

I forbindelse med indsamlingen af data kan der ske fejltastninger, og i nogle tilfælde har den medvirkende

virksomhed ikke ønsket at besvare alle spørgsmålene. Resultaterne i graferne er baseret på de virksomheder, der har besvaret spørgsmål. Virksomheder, der har svaret "ved ikke" eller ikke har ønsket at besvare spørgsmålet, er sorteret fra. Det betyder, at 1-2% af besvarelsenerne er sorteret fra.

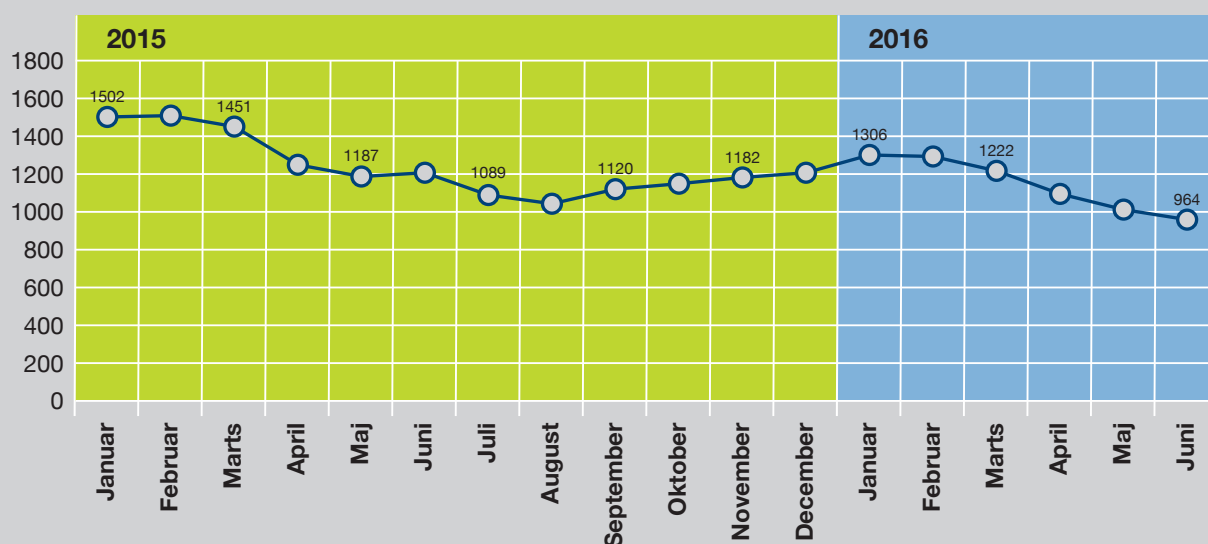
Enkelte steder summerer resultatet ikke til 100, hvilket skyldes afrundinger.

Temperaturen på arbejdsmarkedet i Aabenraa Kommune

Udviklingen i ledigheden viser, at det fortsat går fremad, og at der skabes arbejdspladser blandt virksomhederne i kommunen. Bruttoledigheden er således faldet med 342 fuldtidspersoner siden januar 2016. Ledigheden falder

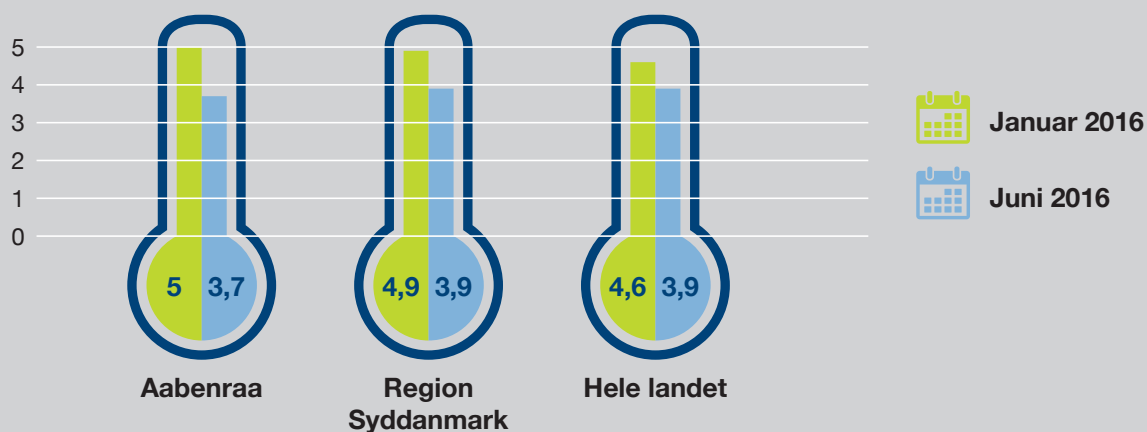
som regel i løbet af foråret, hvorfor udviklingen ikke er overraskende. Sammenlignes juni 2015 med juni 2016, er ledigheden lidt over 11 % mindre. Det svarer til en reduktion på 125 fuldtidsledige.

Figur 3: Udvikling i bruttoledigheden i Aabenraa Kommune opgjort i fuldtidsledige

Kilde: Danmarksstatistik – Statistikbanken.

Figur 4: Udvikling i ledigheden opgjort i fuldtidsledige i procent af arbejdsstyrken (foreløbige)

Kilde: Danmarksstatistik – Statistikbanken.

Udviklingen i ledigheden har i første halvår 2016 været bedre i Aabenraa Kommune end i Region Syddanmark og for hele landet samlet set jf. figur 4 og ligger nu under region- og landsniveauet.

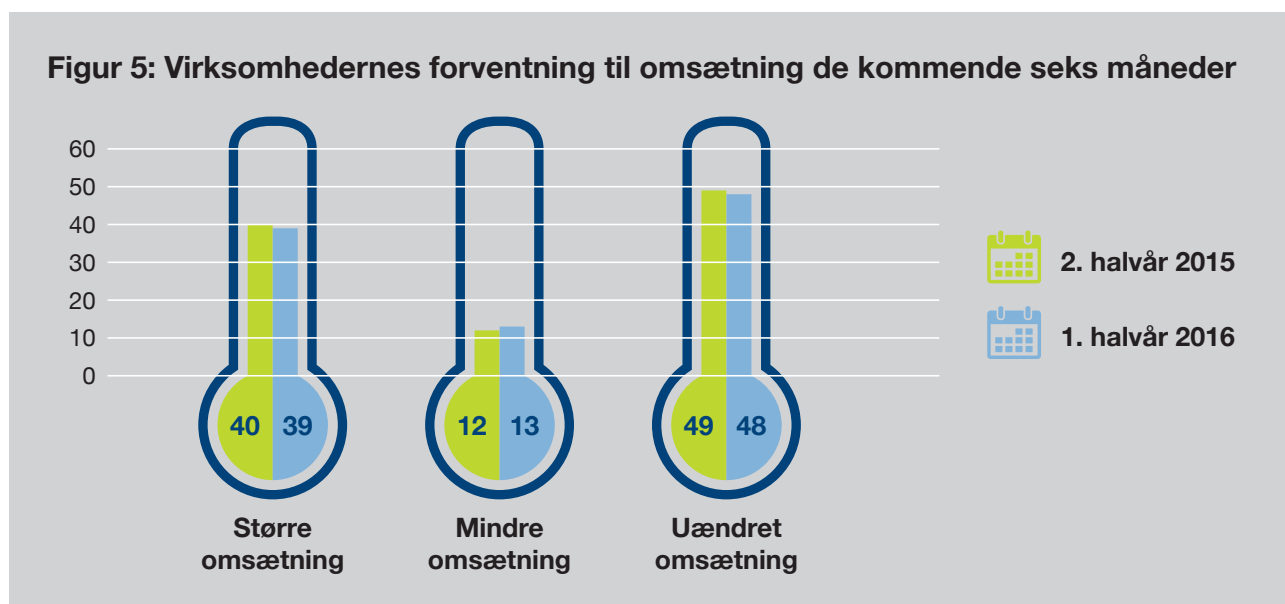
Et billede på hvad en ledighed på 3,7 % af arbejdsstyrken vil sige, kan ses ved at kikke på perioden omkring

finanskrisen i 2008. I juni 2007 var ledigheden også på 3,7 % og den faldt yderligere til 2,4 % i juni 2008, mens ledigheden steg til 5,2 % i juni 2009, hvor krisen var i gang.

Virksomhedernes forventninger

Virksomhedernes forventninger til omsætningen de kommende seks måneder ligger stort set på niveau med forventningerne i andet halvår 2015. Således forventer ca. ni ud af ti virksomheder fortsat større eller uændret

omsætning. Det betyder samtidig, at lidt over hver tiende virksomhed forventer en faldende omsætning de kommende seks måneder.

Figur 5³⁾: Undersøgelse blandt 285 virksomheder i Aabenraa Kommune.

Sammenlignes resultaterne i barometret med resultatet i Region Syddanmarks publikation "Vækstbarometer" offentliggjort i juni 2016⁴⁾, så er resultaterne næsten identiske. I regionens undersøgelse svarer 15 %⁵⁾ af virksom-

hederne, at de forventer mindre omsætning, og 44 % af virksomhederne i regionens undersøgelse forventer en større omsætning.

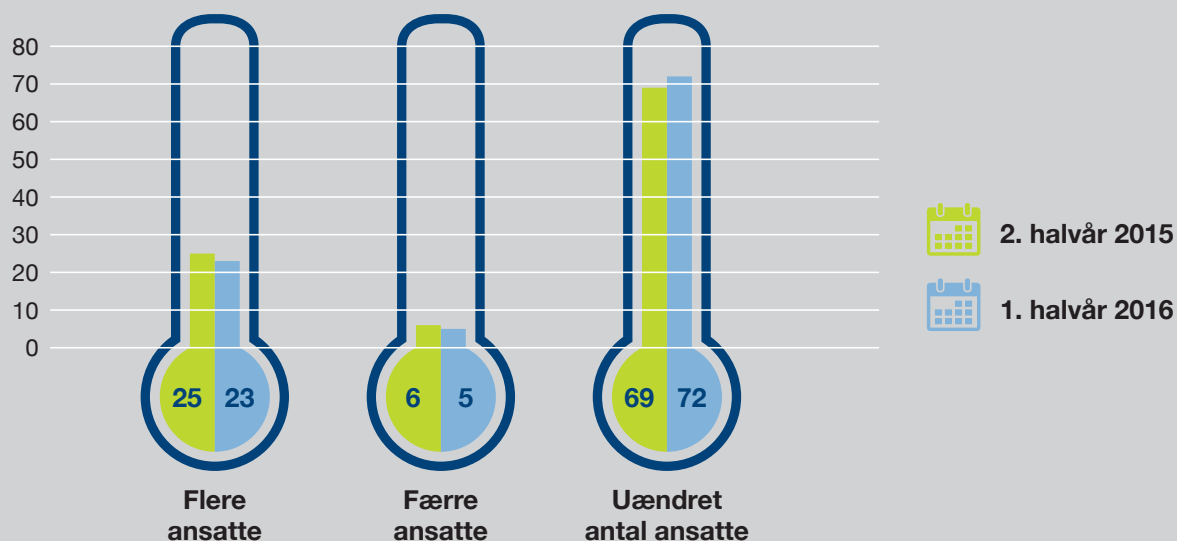
³⁾ Tallene summerer ikke til 100 pga. afrundinger

⁴⁾ Det gode liv - Region Syddanmark

⁵⁾ Regionens undersøgelse er gennemført i februar og marts 2016.

Figur 6: Virksomhedernes forventninger til antallet af medarbejdere de kommende seks måneder

Figur 6: Undersøgelse blandt 285 virksomheder i Aabenraa Kommune.

Barometret viser, at andelen af virksomheder som forventer henholdsvis flere og færre ansatte de kommende seks måneder stort set er på niveau med andet halvår 2015. Således er det blot 5% af de adspurgte virksomheder, som forventer at de vil have færre medarbejdere de kommende seks måneder.

I Region Syddanmarks tidligere omtalte undersøgelse spørges der også til udviklingen i antallet af medarbejdere. I Regionens undersøgelse spørges der til

virksomhedernes forventninger til antallet af medarbejdere i forhold til samme periode sidste år. Jobcentrets barometer og Regionens undersøgelse, er således ikke fuldstændig sammenlignelig, men billedet er næsten det samme i de to undersøgelser. I Regionens undersøgelse svarer 12 % af de adspurgte virksomheder, at de forventer færre medarbejdere. 29 % af virksomhederne forventer flere ansatte og endelig svarer 58 % at de forventer uændret antal ansatte.

Virksomhedernes behov for arbejdskraft

Næsten hver anden virksomhed, som har ansat nye medarbejdere inden for de sidste seks måneder, har oplevet udfordringer i forbindelse med rekruttering af arbejdskraft jf. figur 7.⁶

Et lignende spørgsmål er stillet i regionens undersøgelse fra juni 2016⁷, hvor 24 % af virksomhederne peger på, at de i høj grad har oplevet udfordringer med rekruttering, mens 26 % af de adspurgte virksomheder i regionens undersøgelse svarer, at de i nogen grad har oplevet udfordringer med at rekruttere kvalificeret arbejdskraft,

altså har hver anden virksomhed oplevet udfordringer med at rekruttere arbejdskraft.⁸

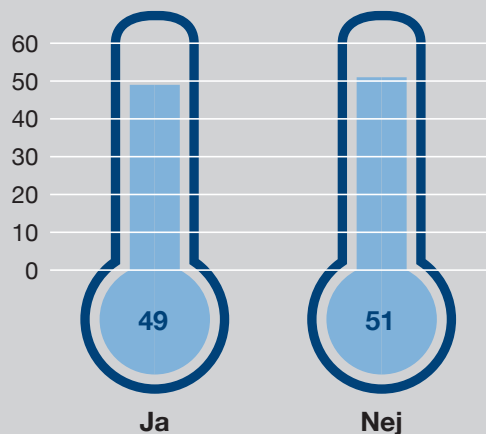
Virksomhederne er også blevet spurgt om, hvilke typer af stillinger de oplever udfordringer med at få besat jf. bilag 1. Der er tale om en bred vifte af stillingstyper, men overordnet er det faglært arbejdskraft (67 %) og særligt tømrer, mekanikere og elektrikere, som virksomhederne har udfordringer med at rekruttere.

Sammenholdes oplysninger om, hvilke stillinger virksomhederne har problemer med at få besat (bilag 1), og de typer stillinger de ledige søger (figur 10), så fremgår det, at mange af stillingerne, som virksomhederne forgæves har forsøgt at rekruttere til, ikke er på top 20-listen over stillinger, de ledige ønsker at arbejde med.

Samtidig peger flere af virksomhederne på, at rekrutteringsudfordringerne skyldes manglende kompetencer blandt ansøgerne og manglende interesse.

Som det fremgår af figur seks, er virksomhederne blevet spurgt om de forventer at ansætte flere medarbejdere. Hvis virksomhederne har svaret bekræftende på spørgsmålet, er spørgsmålet blevet fulgt op af et spørgsmål om, hvilke stillingstyper de i så fald forventer at ansætte til jf. figur 8.

Figur 7: Andel af virksomheder som har oplevet udfordringer med at rekruttere

Figur 7: Omfatter 103 virksomheder som oplyste, at de havde ansat nye medarbejdere inden for de sidste seks måneder.

Bilag 1⁹

Stillinger virksomhederne har haft udfordringer med at rekruttere til.

• Autotekniker	• Økonomimedarbejder	• Elektriker
• Mekaniker	• Tagdækker	• Bogholder
• Rengøring	• Teletekniker	• Køkkenmedhjælper
• Smed	• Klargøre	• Chauffør
• Håndværkere	• Kontor/administration	• CNC operatør
• Sælger	• Produktionsmedarbejder	• Murer
• Tegner	• beton	• Lærer
• Tømrer	• Driftsleder landbrug	• Lager- og logistikmedarbejder
• Kok	• Autolaker	• Metalarbejder

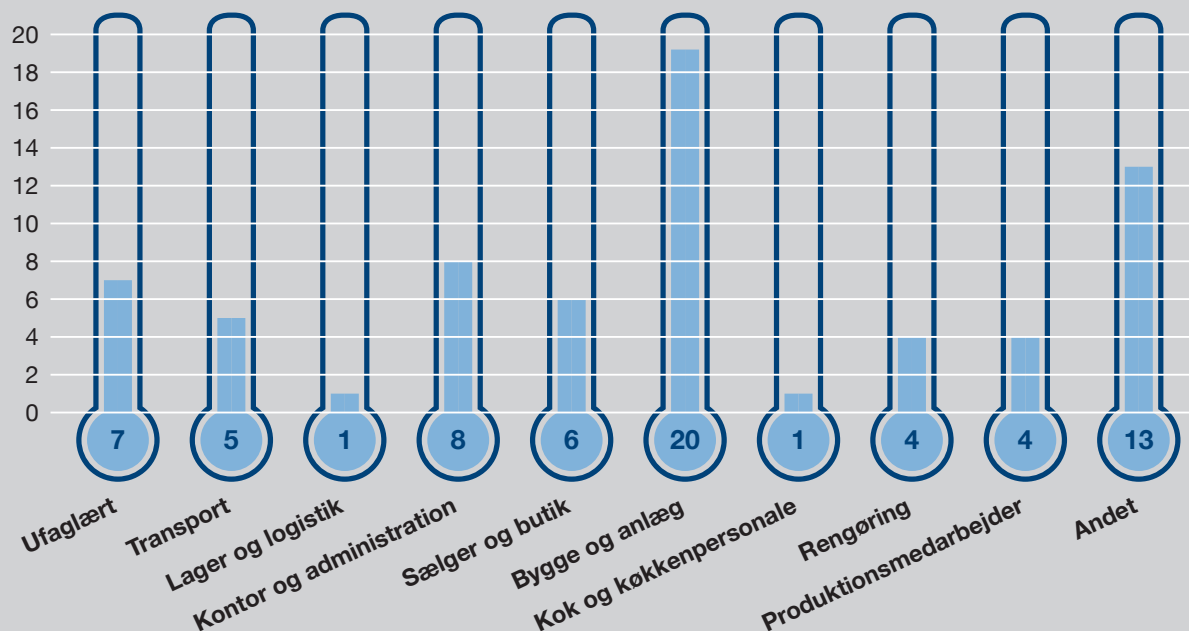
⁶⁾ I tidligere barometre blev der ikke spurgt på samme måde, hvorfor resultaterne ikke er sammenlignelige, derfor medtages kun resultatet for 1. halvår 2016 i figur 7.

⁷⁾ Data indsamlet i februar og marts 2016

⁸⁾ Kvalificeret arbejdskraft er fortsat en mangelvare - Region Syddanmark

⁹⁾ Doubletter er fjernet, således at stillingsbetegnelse kun fremgår en enkelt gang. Eksempelsvis har 5 virksomheder givet udtryk for, at de har haft udfordringer med at finde en tømrer.

Figur 8: Antal virksomheder, der forventer at ansætte medarbejdere fordelt på områder:

Figur 8 – Opgørelse blandt virksomheder, der har svaret bekræftende på, at de forventer at ansætte. Virksomheder, der har svaret bekræftende på, at de forventer at ansætte, men ikke har nævnt stillingstype, er udeladt. En virksomhed kan søge flere typer af stillinger, og virksomheden vil i så fald indgå flere gange i opgørelsen. Der henvises til bilag 2 for en samlet oversigt over de enkelte stillinger virksomheder søger til.

Bilag 2

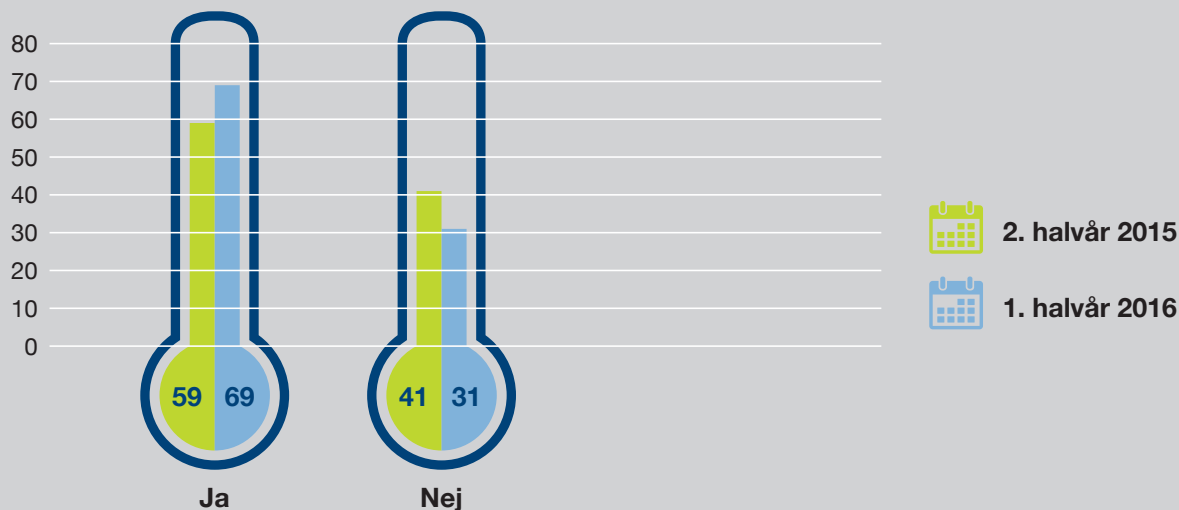
Typen af stillinger virksomhederne forventer at ansætte til¹⁰.

- Maskinmester (2)
- Produktionsmedarbejder (3)
- Konsulent (2)
- Chauffør (5)
- VVS'er
- Landbrugsmedhjælper (2)
- Rengøringsassistent (4)
- Genbrugsmedarbejder
- Pakkerimedarbejder
- Tømrer (6)
- Lærling (ikke specificeret)
- Kasseassistent
- Køkkenmedhjælper
- Sælger (5)
- Tagdækker (2)
- Smed (3)
- Murer (2)
- Kloakpersonale
- Sæsonarbejder (ikke specificeret)
- Vaskeriarbejder
- Servicemedarbejder
- Kontorassistent/kontormedhjælper (5)
- Autolaker
- Isolatør
- Ufaglært - Industri
- Elektriker (4)
- Bogholder
- Orgelbygger
- CNC Operatør
- Mekaniker (3)
- Pædagog
- Lærer
- Maler
- Betonarbejder (2)
- Pølsemaker
- Lager og logistikmedarbejder
- Stilladsbygger
- Fleksjob - ikke specificeret

¹⁰⁾Tallet i parentes viser antal gange stillingen optræder i virksomhederne besvarelse

Figur 9: Andel af virksomheder, der forventer at nye medarbejdere er uddannet

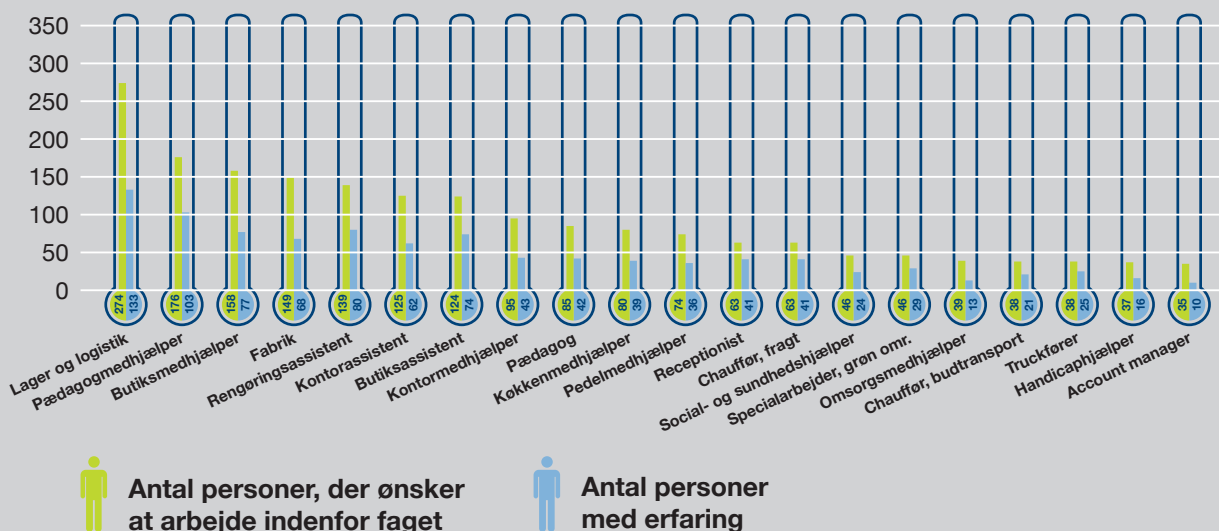

Figur 9: Opgørelse blandt virksomheder der har svaret bekræftende på, at de forventer at ansætte.

I sidste virksomhedsbarometer efterspurgte virksomhederne i højere grad ufaglært arbejdskraft. Virksomhederne har denne gang i højere grad forventninger om, at medarbejderne er uddannet. Andelen af virksomheder, som har svaret at de forventer, at deres kommende medarbejder har en uddannelse er steget fra 59 % til 69 %.

Det kan således også fremadrettet være en udfordring for virksomhedernes at finde medarbejdere med de rette kompetencer, for som det fremgår af figur 10, så har langt de fleste ledige et ønske om at arbejde inden ufaglærte områder.

Figur 10: Antal arbejdsmarkedsparete ledige fordelt på jobønsker og jobberfaring

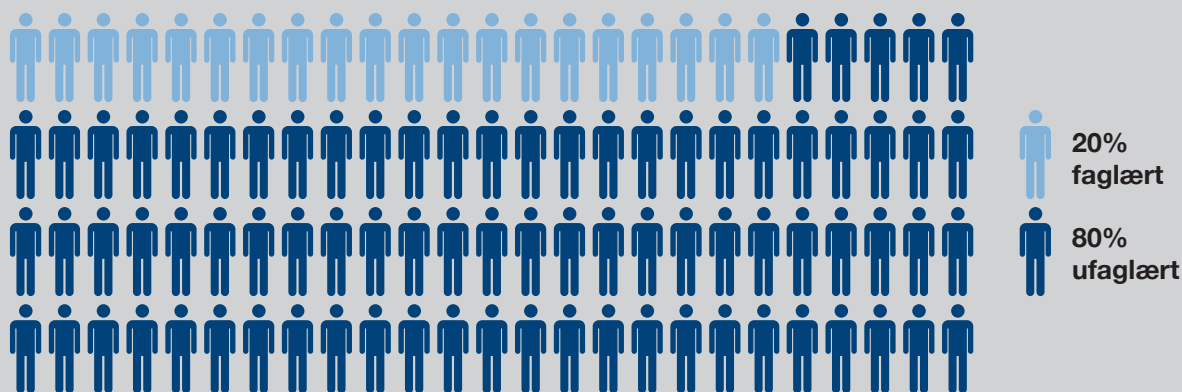

Figur 10 – Opgørelsen er baseret på udtræk fra OPUS-LIS d. 23-08-2016. Opgørelsen omfatter A-dagpenge-modtagere og arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere. En person kan optræde flere gange i opgørelsen, da ledige skal søge mere end et job.

Mens næsten syv ud af ti virksomheder ønsker, at kommende medarbejdere er uddannede, så søger to tredjedele af de ledige ufaglærte stillinger. Der er således fortsat et betydelig mismatch mellem virksomhedernes

forventninger og stillinger, de ledige søger. Samtidig, så viser opgørelsen, at mange ledige søger stillinger som de ikke har erfaring med.

Figur 11: Fordeling af stillingstyper, som ledige søger

Figur 11 Fordeling af stillingstyper, som ledige søger.

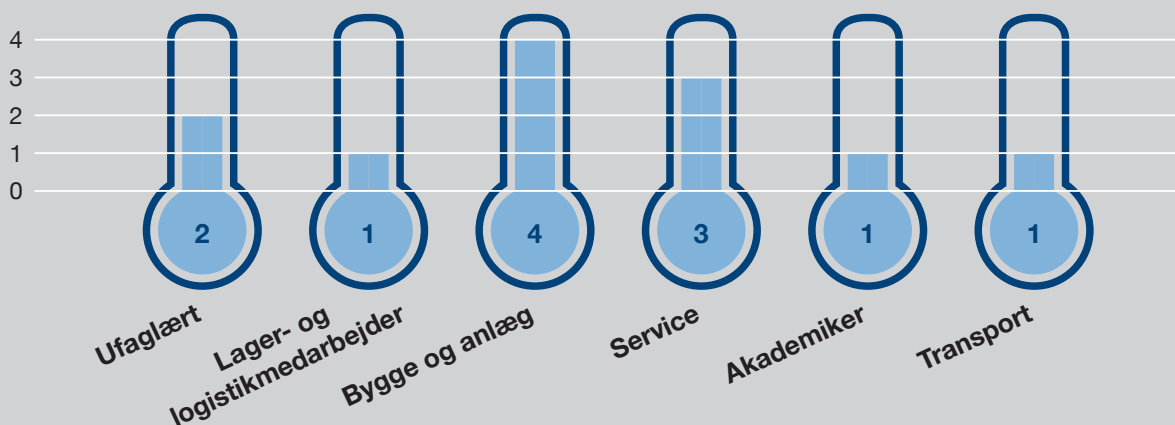
Som det fremgår af hhv. figur 9, 10 og 11, så vil det på længere sigt blive svært for jobcentret at honorere virksomhedernes ønske til kommende medarbejdere pga. et mismatch mellem forventningerne til kommende medarbejdere og de stillingstyper, de ledige søger og den erfaring de ledige har.

Der vil således fortsat være et potentiale i at få opkvali-

ficeret de ledige borgere, som er tilmeldt hos jobcentret. Dette kan ske i samarbejde mellem jobcentret og virksomhederne samt ved at bruge eksempelvis jobrotation, opkvalificeringsforløb etc.

15 virksomheder forventer at reducere antallet af medarbejdere, særligt inden for bygge og anlæg, samt service. Tallene er meget små, så de er behæftet med usikkerhed.

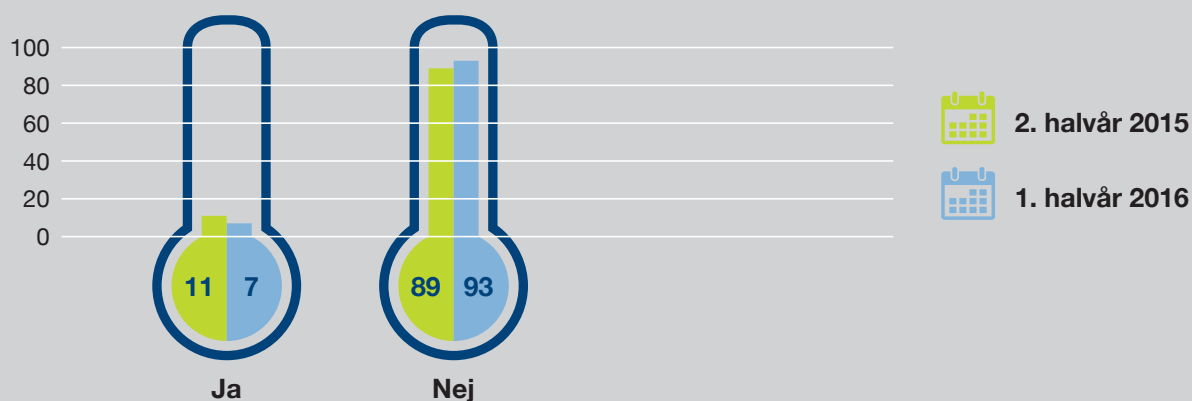
Figur 12: Stillingstyper virksomhederne forventer at afskedige inden for, fordelt på antal virksomheder

Figur 12: Opgørelse blandt virksomheder, der har svaret bekræftende på, at de forventer at afskedige medarbejdere de kommende seks måneder.

Udenlandsk arbejdskraft

Figur 13: Andel af virksomheder, der inden for de sidste seks måneder har ansat udenlandsk arbejdskraft

Figur 13: Undersøgelse blandt 285 virksomheder i Aabenraa Kommune. Udenlandsk arbejdskraft er i undersøgelsen defineret ved, at medarbejderen på ansættelsestidspunktet ikke var bosiddende i Danmark.

Blandt de adspurgte virksomheder har 7 % inden for de sidste seks måneder ansat udenlandsk arbejdskraft (105 ansættelser), hvilket er et fald i forhold til andet halvår af 2015. Hovedparten af nye medarbejdere kommer fortsat fra Tyskland.

Virksomhederne, der har ansat udenlandsk arbejdskraft, er også blevet bedt om at svare på, hvorfor de har valgt at ansætte en medarbejder, som ikke var bosiddende i Danmark ved ansættelsestidspunktet. 18 virksomheder har benyttet sig muligheden for at svare.

Virksomhederne peger selv på to årsager. I 39 % af tilfældene (7 besvarelser) kunne virksomheden ikke finde

danskere. I 33 % af tilfældene (6 besvarelser) peger virksomhederne på, at det skyldes, at de udenlandske medarbejdere havde de efterspurgte kvalifikationer. Endelig har 28 % af virksomhederne (5 besvarelser) angivet andre årsager, som eksempelvis virksomhedsoverdragelse.

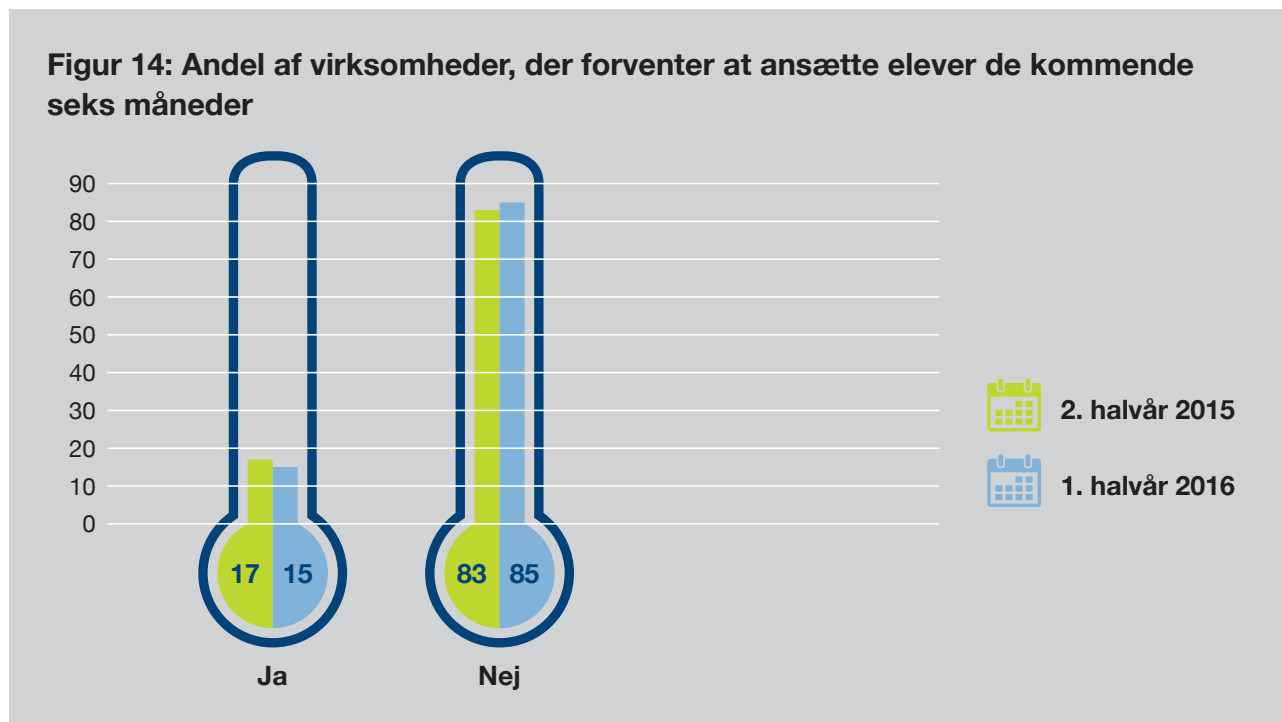
Tendensen fra sidste barometer, til at det i stigende grad er ufaglært arbejdskraft virksomhederne søger i udlandet, ser ud til at fortsætte. Dette ses ved at 13 ud af de 21 stillingstyper virksomhederne kan placeres inden for områder, der bruger ufaglært arbejdskraft.

Bilag 3

Typen af arbejdsområder virksomhederne har hentet udenlandsk arbejdskraft til:

- Kok
- Tjener
- Rengøring (2)
- Kontor
- Landbrugsmedhjælper (2)
- Lager og logistik (4)
- Sælger
- Produktionsmedarbejder beton
- Ufaglært - ikke specificeret
- Chauffør
- Tømrer
- Maler
- Montør
- Metalarbejder
- Ufaglært - mejeri

Unge

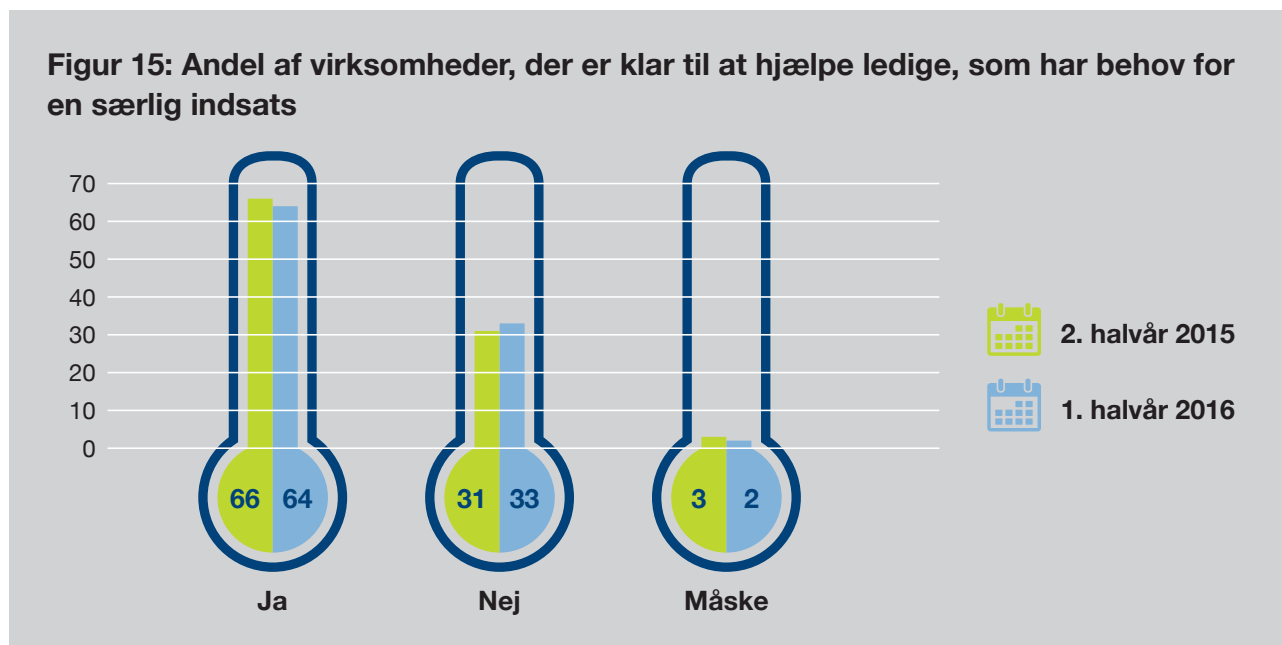
Figur 14: Undersøgelse blandt 285 virksomheder i Aabenraa Kommune.

Forventningerne til ansættelse af elever de kommende seks måneder er stort set på niveau med tidligere barometre, men er dog faldet en smule i forhold til undersøgelsen fra andet halvår af 2015. Den forholdsvis lave

andel kan betyde, at virksomhederne også fremadrettet vil opleve problemer med at finde kvalificeret arbejdskraft, såfremt der ikke oprettes flere praktikpladser.

Udsatte borgere

Figur 15: Undersøgelse blandt 285 virksomheder i Aabenraa Kommune.

Virksomhederne er fortsat socialt bevidste og rummelige. Lidt over seks ud af ti virksomheder er klar til at gøre en ekstra indsats for at hjælpe jobsøgende, som har brug for særlig indsats eller skånehensyn ind på arbejdsmarkedet.

Resultatet ligger således stort set på niveau med resultatet fra andet halvår af 2015, dog med et lille fald i forhold til andelen af virksomheder, der er klar til at hjælpe ledige, som har behov for en særlig indsats.

Vi arbejder for:

- Flere unge i uddannelse
- Bedre samarbejde med virksomhederne
- Færre borgere på kontanthjælp
- Færre ledige på arbejdsløshedsdagpenge
- Færre langvarige modtagere af offentlig forsørgelse
- Færre langtidsledige

jobcenter
Aabenraa

Jobcenterets servicetelefon for virksomheder: Tlf. 73 76 66 00
www.jobcenteraabenraa.dk